

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes száma ára: 15 krajczár.

Előfizetési cseppán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a a nyitólétre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három soros hirdetés 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkentetnek.

Bélyeg minden beutazással 30 kr.

Nyitólétre garancia 20 kr.

B-Gyarmat, jan. 15.

Január 10-én véget ért a népszámlálás ország-szerző. — Véget ért az vármegyénkben is. — s innen ennán néhány adatot is tudunk már. Ertesültünk arról is, hogy pl. a vármegye székvárosa 10 év alatt majdnem ezer lelekkel szaporodott; a lélekszám ugyanis a mostani népszámlálás szerint B-Gyarmat lakosságát 7661-en tette ki.

A népszámlálási biztosság írásba foglalták nemcsak azt, hogy mennyi a minő korú, nyelvű, vallási, állású stb. egyén lakik szőles e hazában, illetőleg egy-egy község vagy városban; de alapos adatokat gyűjtöttek a nép egészségi és jövedelmi jelentékeny befolyással bíró lakásvizsgálók felől is.

E népszámlálás alkalmával kötségteleenl tanúságos adatok lettek összegyűjtve, de ezek csak az esetben lesznek gyűmölészőökké, ha minden község figyelembe veszi a saját adatait, s idővel okál rajtuk.

Egy községnek nem elég csak azt tudni, a mit vele az adatok alapján hivatalosan közölnek, hogy t. i. hány lakosból áll a község; s azok miként oszlanak meg vallásfelekezetek szerint; melyik törvényhatóság, törvényszékhez, járásbíróshoz, szolgabíróshoz, posta-hivatalhoz stb. tartoznak, mert hisz mindezek általánosan tudva vannak. De szükséges tudnia pl. közegészségügyi állapotának elbírálásánál azt, hogy egy szobába hány lélek szorult, a község lakosságának minő a kor szerinti számaránya, vagyis: mennyi az egy éven aluli, s mennyi az 1—5; 5—10; 10—20, stb. korszótti egyének száma.

Azonban az életévek szerint összeállított halálózási statisztika még kevés tanúságot nyújt.

A halálózasok elbírálásánál tudni kell azt is, hogy mennyiből hányan haltak meg — mert a halálózási statisztika legfontosabb részei közé kétség kívül az is tartozik, a mi az elhaltak kor közötti számárányára vonatkozik.

Ezt tudni nekünk annyival is inkább szükséges, mert nyilván való, hogy vármegyénkben a halálózási arányszám még mindig nagy s bár tudjuk,

hogy minő korban és minő betegségekben pusztulnak lakostársaink, de az nincs felderítve, mely korban minő arányban! Rendes viszonyok közt a zseme korúak s az aggyastánok között nagyobb mérvű a halálózas, s ki tudja, hogy köztük mennyi a zseme körű, s mennyi az aggyastán? Lehet, hogy ezek aránylag közep arányszámban halnak, de akkor az a kérdés merül fel, hogy hát minő korban levők halnak rendkívüli számban?

Ha az államnak elege tudni mind azt, a mit az ikeken kerülőzt, annál inkább érdeke a községének. Ezért nagyon helyen való volt az a felkísmeretes pontosság, mellyel népszámláló aggyastánok az adatok beszerzése körül eljárak. E nélkül az országos mozgalm által ezelőzt több körülmény felderítetlen maradna, s a népszámlálás nem s k előnyt merítelnék, holott annak rendszeres és pontos keresztvitele minden rendezett és művelt államban nemcsak hasznos, de szerfelett szükséges intézmény.

A népszámlálás adatai a fontabb körvonalozott specialis érdekektől eltekintve is, biztos mutatói annak, hogy valamely nép kormányzása, törvényei, társadalmi viszonyai, egészségi és közoktatási helyes, egészséges alapokon nyugszik-e. Hogy a létező viszonyok mellett a nép fejlődik és gyarapodik-e anyagi és szellemi tekintetben vagy pedig annak ellenkezője történik-e?

A nép szaporodása egyik biztos jele annak, hogy községviszonyai viszonyai a könnyű megőztést és boldogulást biztosítják-e! A lakosság lehető nagy száman nyugszik az ország ereje, hatalma, tekintélye minden tekintetben.

Ezért tekintünk mi reményelt várakozással a népszámlálás eredményei ele, mely hi tükre lesz vármegyénk fizéves fejlődésének és halálózási.

Adja Isten, hogy kedvező képet mutasson!

Közigazgatási biztossági ülés.

Január 15-én

Gr. Degenfeld Lajos főispán ur ő nagyméltósága 10 órakor megnyitván az ülést, bejelenté, hogy gr. Berch-

told Arthur, gróf Gyurky Abraham, br. Rozner Ervin és Szontagh Pál urak elmaradásukat igazolták. Összettel jelenlt be a főispán azon magz kitüntetést, mely a biztosság egyik tagját, br. Rozner Ervin urat érte, azáltal, hogy ő fellege őt Hontvármegye főispánjának legközelemben kinevezte.

Szotterczy János alispán a biztosság nevében a hivatalos első találkozás alkalmából a főispánnak boldog új éret kívánt, mit a biztosság tagjának őszinte eljenzése kísért.

Alispáni jelentés.

A jelentés megemlékezik a népszámlálásról, mely zavartalanul folyik, és a főispán hiánya miatt szakad meg itt-ott a munka, de azok azonnali kiküldéséről gondoskodik az alispán. A szőcsényi járásban annyira összeroldott a népszámlálási munka, hogy az mindkét szolgabíró munkáját igénybe vette; miért is oka, a szolgabírói aggyek ellátására Fölkel Károly tölbi szolgabíró küldetett ki.

A sorozási tervezet már megvan alapítva. A sorozás Gácsán március 1-én veszi kezdetét az alispán polgari elnöksége alatt. (B-Gyarmaton — a b-gyarmati járásra neve a sorozás ápril 3-ára van kitűzve, szinten az alispán elnöksége alatt.) A kivetett katonajáratok a vármegye 7 sorozó járására 1922.

Jelenti továbbá az alispán, hogy a tízmentes pénzszekrények a községek számára már megszerzetettek.

A közbiztonság normalis volt.

Ezek után megalkutattak a fegyelmi, gyámügyi küldetészek, az erdei albiztosság és erdei kiházi aggyek 2-ször foku biztosság, a számvizsgáló felügyelő és felszólaló biztosságok.

Nőszési aggyek.

a) megadandóknak véleményeztettek:

Kukla György (fiskál) abelovai lakos	György fia részére
Ságor Márton borsos-heinkei I.	János
Hegyi Mihály tótmarokházi I.	Mihály
Nagy Mihály borsos I.	Sándor
Ozsv. Karmat János prágai I.	János
Tuskó János diósjenői I.	János
Droz János felső-estergályi I.	Kösa Mih. gyámoltja
Poltarszki Pál maskotai	Pál fia részére
Ozsv. Abelovszki Pál n.-dilecei I.	János
Gyuranczer Pál al-tiszonyi I.	János
Antal György eszterházi I.	György
Lauko Márton eszterházi I.	csalágrészre
Céllpos András (pályer) madheskai I.	Pál fia részére
Dudas János zagyvai I.	János
Gál Márton nagy-daróczi I.	Antal
Nagy János halászi I.	András
Boros János zelenci I.	Pál

TÁRCZA.

Tollrajzok életéből.

Pajor Istvánról.

Egyebáránt a ravasz fiskális spekulatója, ugy látszik, messzebb is kiterjedt, a mennyiben ő valószínűleg a mulatni és szórakozni vágyó fiatal menyecske habár csak platonikus kegyelmei titelére is törekedett, a mire teljes alapot velt személyének ellenállhatóságában találhatni, léven az ő sugártermete hasonló, ha nem is a lábanon ezeldosa, de igenis egy jól megőmött krumplicsához; areza pedig, mely mindig carmin-színben tündököl, annyira utánozta a piros „boszmán” alma alakját, hogy két duzzado pófá által összeróttott szája az ebben elhelyezett hiányos barna fogsort szerencsésen elfedezte, s ennek az általa alatt már a jól kipekelt skiz-kunkori bajusz is felvult azután az ajkák eltakarásának szolgálma alól mentve. A homlokán végig futó egy pár mély barázdájának csaknem árnyajává lett volna ugyan a fiskális ur 4. keresztig terjedő gonderhes multjának, ha ezt viszont a fejé bubijának vertikalis lineáán kettefe osztott, s innen a válláig leereszkedő felig-gondor hajzat lovasias színt mutató hullámzása nem ellensúlyozta vala. Nyakravalót és kettőt az ő tróbadurászteri szelene (miért tudnivaló, hogy nem csak a guttart pengete illethetett, de ezt saját hajlo tenorával is szokta kísérni) meg nem tűrt, hanem a többnyire szappanfigyaktózasban szenvedő ingallergia szinten kettefe volt kivéve, latni engedve a ferflisság jellegű szolgálo jól megőmott búszke nyakát. Öltönye telén-nyarón egyaránt bőgag erő farka pantallón, erősen zsímozott hajdan fekete atilla; helybeli (horvát) mester kezéből kikerült borjós-láb-beli, rajta levő gonbos rézsarkantyúval, és vegre már sok zgyarat latott az gabona-takarítókör-felvitára az eg portyázó madárnak eljlesztésére is szolgáló bőgag erő farka kalapból állott; minhez természetesen az elmaradhatlan szállagzó dobányzások és felhőzőző száru kupak-talan massza-tajték-pipa, valamint egy takaros kis rezkos is csatlakozott. Egyben látva ezt a megragadó jelenséget,

a szivódítás legnagyobb potenciájának kifejezésére nem kellett egyéb, mint az ő selyp és hebegve-akadozó nyelvenek kristálypataká módjára eszögö beszédet hallani, hogy a lovagiaság eme mintaképe kiengesztve legyen. Ugyanez a Fikó bácsi tehát, hogy az általa oly sokszor ezelőzt jó napokért a Szontagh-családnak revancheot adjon, egyszer ex improviso mindannyiunkat, — kiestt nagyod — meghívott magához estebebe, melyből csak arra emlékezem, hogy a hány tal, tányér, kés és villa meg-íve-íve az asztalra felrakottak, mind külön-külön rá-rapeztantak, az etkek száma pedig, azon ósmert nepies közmondás szerint, hogy csak létele volt hétébe, — felment vagy harminczra; s melynek folyamán a tréféhez is jól érte Szontagh Adam felémelkedvén, a havi gazdát azzal köszönté fel, hogy ugyan az Isten ne szőrti ekezik eltesse, kifejezven azonban egyszerűsággal abbéli óhaját, hogy a körkép szépeinek szomorúságára egy mánakul notlenkedő Celadon magát e részben, egy jóvalva kisasz-szonyának tartós frigheben magához leendő esztőlási által melőbb megjavítsa. Eze, mintha puszkából lötek volna ki, felugrott a könnyekig elerekenyült havi gazdá, s egy már alkalmasint hetek óta jól beugrott beszélőben ellette az egész Szontagh-családot, különösen pedig ennek kar-bunkulásként ragyogó díszet és koronáját a család urmá-jét, Reménytelen, a nyajas olvasi nem esszi roz nyven, hogy ezt a kis opusculát jelen ígnyetelen rajzaim keretibe befoglaltam, megőszítve pedig nekem ezt annyival inkább, mert az alak-melyet itt megősmerttem, nem a képelet országából, de a való életből van véve, mire nézve bizvasd merék a meg életben levő kortársam br. Müti-henyi László ur ő evpa, valamint Pongrácz Lajos bará-tom tudomására hivatkozni.

Ugyanez esekben történt Nyek község Álmódsóiban feljegyzése melőtt azon esemény, hogy herceg Csejg otthelyi nagybirtokos gonfomgöngyö balogi uradalmának Simjusz, Vemard és Telgárd nevű alposvédői községbe-ből hat jobbagy családok hozatott be és telepített meg Felső-Nyeken, a kiknek utadai, — derek, szalas, egész-séges test nap, — már az első generációjában megmagya-rosoztak, s ezeknek utadai, kivált a földművelési munkák szimtelése idejében mind nevesekk jártak be a vidéket, s későbbesen B-Gyarmat városában is sürün hallatják áblakésimtalást ajánlo forrás tenorhangjukat.

Minthogy pedig az a kor, — melyből eme sorokat írom, telünk bizony már jó távolban esik, minék egyszerű illusztrálására elég legyen megemlítenem, hogy akkor meg se gyuta, se suvit (rendes használatban), de vaspad (— masina, se megleg könyha nem létezett, — szabadon a nemes osztálynak akkori életmódja és annak átáljában értett jövedelmi forrásaira nézve saját szerény családunk háztartásának alapul-vetelle mellett rövid visszapillantást vetnem a következőkben: flor, biza, tukarmány, gyümölös rendesen megteremvén annyi, a mennyi a háztartás szük-segei, a család kielégítése, és a nem esekely posított ké-pezen vendéglátásra egy ev tartományt át megkiváttatott, sőt az első két terményemből meg eladásra is felma-radván bizonyos mennyiség, a kiadás többi rovatainak fedezése már csak követítés mellett találhatott megol-dást; eme követítés pedig főleg a jubok gyapja, bőre, husa és tagyagján felhasználsával egy-egy meghitt iz-raclita fianniernek mindene kiterjedő gondoskodása ut-ján történt; és innen következők, hogy minden ugyneve-zett urnak, lett legyen bár ez kisúr vagy nagyúr, okvet-lenül szükséges volt a maga, Bismark értelemben vett becsületos alkuszára. Ezek voltak akkor a hitelnék és forgalomnak egyedül követítői; s ha ok bitneségek, a megvár-essékgyan saját zsírpáján, illetőleg félenségeknek kecsa leveben fulhatott volna meg, mert hiszen nemcs embernek a földművelésen kívül más egebből (iparral, kereskedelmével foglalkozni, epen ugy mint hajdan a romaiknál, — mellesleg az alul dolognak tartaték a spiritus familiaris volt boldogult atyámnak B-Gyarmat-on a jó öreg Domonk Ignác, az, a mostani Domonk edes, illetőleg nagybátya, a kinek egy megnak, mint ne-pünk és akkor már felútt egyik eszme leányának be-esületos arenek teljes bizdant keltő volt, s a kik a bennük helyezett bírálatot csak hosszú soran az soha meg nem ezaltak. Avam eszentben kötszer, a tavaszi és ősi gyappanyíráskor szokott az öreg Domonkál számolkodni, a miden a gyapja és bőrök bizonyos premium mel-lott az ő tulajdonára lettek. Domonk jól felszerelt baltja a fontgarn, a későbbi Fontahner-fele bolt szomszédjában volt, s a gyapja főben baltja otték otték posztó, cu-cuk, kávé és füstöraknak valának oly kölcsönös egyetértés-ben, hogy — ismételtem — az eladó és átvető között soha legkisebb félreértés elő nem fordult.

Demees Antal ipoly-bolyki l. József fia részére
Takács András tanári l. András
Kiszely János szénai l. Steczek Pál unokája részére
Vajda Kriszta András szénai l. András fia részére
Djancs Pál pörizai l. János
Alács Pál vámosfalusi l. Suttai János fia részére
Berke Benjámin szentiványi l. Anna
Semetka Pál nagy-lumi Adam
Máriasi József borosbereknei l. Anna
Ora, Sara István szentei l. István
Bika Imre terbeledi l. Lajos
Medvegy Mihály grügyi l. Samu
Kakuk János virslási l. Anna részére.

hi pótlás végett vissza:

Miklós Imre kar-berenyi l. Péter fia részére (nősülés szükségét igazoló körzeti biznyvitányi pótlando.)
Berta Lőrincz német pataki l. Lőrincz fia részére (folyamodó ingatlan vagyonának mennyisége nem igazolt.)
Kolpaich Pál (Kupcsok) lesti l. János fia részére (nősülés szükségét igazoló körz. biznyvitányi pótlando.)
Fekete István kékői l. János fia részére (nősülés szükségét igazoló körzeti biznyvitányi pótlando.)
Parks János dejtari l. József fia részére (folyamodó ingatlan vagyonának mennyisége nem igazolt.)

c) elutasítando:

Péter József nagygyorszi lakosnak Balás fia részére (női munka erő hiánya nem igazolt.)
d) sorozás eredményével függővé tettett:
Prauda Mihály felfalusi lakos, László fia részére (Hük korosztályból felhívott hadköteles.)

Népkönyvtárak és olvasó körök.

Az alispán elnöklete alatt bizottság volt kiküldve az iránt, hogy a nép művelődését annyira előmozdítsa népkönyvtárak és olvasó körök ügye előmozdítását s e tárgyban javaslat terjesztését. A bizottsági jelentés felolvasása után az alispán előszóval is kimelte ezen ügy fontosságát, melyre névbe már annak előtte szabályrendelet is volt alkotva, de amely mindeddig csak írott malaszt volt. Az elv az, hogy ily népkönyvtárak lehetőleg minden községben szerveztessenek, s az azok iránti érdeklődésre az egyházi férfiak, tanítók figyelme felhívások, mint ezt már részünkről is igen sokszor pengöttük lapunk hasábjain. De a tantörvény értelmében nevelésszerű bizottságunk is kellene léteznie, melynek tagjai az iskolafelügyelők, az egyházi felügyelők. Az a bizottság azonban még egyszer sem ülésezett. Az alispán kijelentette, hogy ezen bizottságot legközelebb össze fogja hívni s ennek is egyik feladatát fogja képezni a népkönyvtárak ügyének előmozdítása. A bizottság a népkönyvtárak létesítésének alapjául oly fedezetet jelöl meg, melyek alig észrevehető megterheléssel járnak. Így a tanulók beirattási díjainak egy részét, az iskolai büntetés pénzeket és adományokat. Ezek külön számadás mellett fognak kerülni és pedig napról napra szerint.

A bizottság általános helyesléssel fogadta el a kúldött, illetve alispán javaslatát s hiszik, hogy azok a kívánt érte, népközi kulturájának emelését, biztosítani fogják.

Magam ügyek és felelőseik.

Belohorszky Endre felfüggesztett abelovai körjegyző felfolyamodánya folytán a min. belügyminiszter feloldotta azon alsófokú határozatokat, melyek szerint nevezett körjegyző fizetése egyházművelés ügye felől megállapításra iránt intézkedés nem történt. Ennek folytán az iratok a gazdasági szolgabíróknak kiadottak oly utasítással, hogy a felfüggesztett körjegyző fizetésének törvényszerint járó harmada vagy fele iránt elsőfokú határozatot hozzon. Baintner Otto és Kövy Tivadar b-gyarmati lakosoknak Elbeniczky Florian elleni ismert árok ügyében elrendelt.

Ugyanez időben virágzott B-gyarmaton a Bozsegh-Seltenreich-féle mintaszertű leánynevelde, a melynek két évi tanfolyama elég volt a vidéki kisasszonyoknak egy a német nyelvben, mint egyéb tantárgyakban szükséges kiképzésre, s a mely intézet később Pesten is egyikeként tekintett a legjobban szerveztetteknek. Minthogy pedig engemet már harmincz évi ittlakás és háromszorosan megszerzett polgárjog két gyarmat városához, melyben a költő szerint, de magam beleegyezésével is: „elmen halnom kell”, — reménylen, hogy megengedjék nekem ugyane második hazámra vált helyről saját tudomásom alapján meg németek megemlítésére a mennyiben az ugyanitt gyökeret vert több derek polgári család embereket is talán nem kedvetlenül idezi vissza. Így megiegyeztem hogy személyesen ismertetem azt a közbizalommal állott, élemedett izraelita nőt aki a pipőre és női öltözködhöz tartozó ezikkeinek elegans kiállítás, s ezzel párhuzamban becsületessége és fiúmoda által a két szomszéd vármegyére minden csak bár nemleg előkelő családjára nevez magát nélkülözhetetlen tény. Ertsem a jó öreg Elterneasszonyt. Az iparosok közül s különösen női cipők dolgában legkeresettebb volt Bradács, — az asztalosok közt elsőnek tekintett az öreg Sarkabó aki néhai első anyján-menyasszonyát huzartat és ámbán-egyesen korporát is készít. A ferfi-öltözköztök sárában (mintán) Schlätz időközben Ipoly-szagra költözött és előbbi üzletével felhagyott legnépszerűbb volt a szelid, esendés természetű Lepczki szabómester. Ipoly-szág az en gyermekkoromban meg annyira kis hely volt, és hiányos közlekedéssel fogva annyira távol esett az ottani vidéktől, hogy míg ott az egyetlen Totovits görög bolton, jóvalóságga dacára sem tudott boldogulni: Gyarmaton ugyanakkor, a Garbaén mint előrendben kívül, meg 3-4 tekintélyes kereskedő érez latta el az Ipolyon inneni és túli birtokosság minden szükségleteit, nem számítva a nagyszámú kisebb szatócs boltot.

Folytatása következik.

* A múlt számban a folytatás vége, tévesen jelentett. Továbbá ugyanott a 24. hasábján felül az 5. és 6. sorok közepébe a következő sorok beiktatva: „A felfüggesztett körjegyző fizetése törvényszerint járó harmada vagy fele iránt elsőfokú határozatot hozzon.”

dele a miniszterium, hogy az iratok az alispánnak adassanak ki illetékes eljárás végett.

Belohorszky János nagybírói körjegyzőnek felségfolyamodánya beérkezett a belügyminiszterintéztől, de az ügyelmen kívül hagyatott.

Bokros Eleknek az arvaszék ellen beadvított panaszát a min. belügyminiszter által is elutasítva lón.

Mári Pál polgári lakos felelőse, a Zagyvára-bajcsizai 3400 frtvi kölcsönből meg hátramaradt 179 frt költség iránti végrehajtás beemlítése tárgyában, elutasított.

Müller Károlynak legyasztási adóügyben beadvított felelőse, elutasított.

Mosinai Ferenc szénai lakos felelőse, melyet Szecseny városának hirtorgasztást ügyben hozott határozata ellen adott be, — a bizottság elutasította.

Arvaszék.

Pongrácz György arvaszék elnök úr tisztes kimutatást szerkesztett a vármegyei arvaszék évi ügyforgalmáról, melyből mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy a munkák szaporítása mennyire indokolt. Az arvaszék ugyanis a felvett éven 12027 arvanak és 288 gondnokoltak kezelt ügyeit. Az 1889. évről áthozott 1430 határozattal elintéztetett volt 20047 beadvít; melyből elintéztetett 18615, ezazint az 1891-re áthozott határozatok 1422.

A gyámpentárium kezelt pénzek és értékek összege volt a december 31-ki állattal 791.211 frt 90 kr, melből a tartalek alap 20.912 forint, a segély alap 2073 forint.

Tanügy.

A min. vallás és közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy a gimnáziumok túltelítettségé folytán több, mintegy tíz városban polgári iskolák létesítését fogja sürgetni, vagy legalább az ottani iskolák 6 osztályának 6 osztályra való szaporítását. Ilyen város gyarmat László is kizemelve lón. A miniszter ezen rendeletre László városának kiadott 60 nap alatt leendő nyilatkozatot vegett.

Boszi Mátyás herenceseni plebanus körvenyt adott be a herenceseni fiskola rendbehozatala tárgyában. A körveny kiadott a járási szolgabíróknak vizsgálat és intézkedés végett.

Az a helyes nézet merült felcsinre, hogy a fiskolák ellenőrzését ki fogják venni a halmozott beendőkkel ellátott szolgabírák ügyköréből, ami ezen fontos ügy érdekében csakugyan indós lenne.

A b-gyarmati polgári iskola, s a szecseny-kovácsi polgári iskola számadásait a közokt. miniszter is jóváhagyta.

Tudvalevő, hogy a min. vallás és közoktatási miniszter utasította az államigazgatókat iskolák, hogy költségvetéseiket az erre törvényileg kasszák el. Ezen költségvetések alapján a miniszter némi bevonásokkal megállapította az évi segélyt 5 évi időtartamra. Ezazint a b-gyarmati polgári iskolának 160 frt, a dolányi községi iskolának 350 frt, a csatárak 226 frt, a marozsának 190 frt, a palfalvainak 215 frt, a kálmárgarabának 290 frt és az eszsegnek 720 frt évi államsegély utalványoztatott. A többi községi iskola segélyezésére vonatkozó rendeletek meg le nem érkeztek. Kérdés, honnan fognak a hiánylatok fedeztetni?

Adó ügy.

Szabó Albert helyettes pénzügyigazgatónk alaposan kidolgozott évi jelentése szerint — a dezsmaváltsági adó kivételével — minden adóben kedvezőbb eredményeket tüntet fel, mint a múlt évben. Az előirászat volt 1.016.000 frt egyenes adóból alig maradt valami a múlt évi határlékokra, melyek megír 435.000 frtban szerepelnek. Haladéktességi adóben elővett volt 23 ezer frt, erre befolyt 20 ezer. Az italmérségi jog László leszállított belete mint kisse megessapant. A bor, has, sör, ezukor, az illetékek, dolányjövődék, díjvörök, tanítói nyugdíj alap, mindannyi kedvező eredménnyel folyt be. — A dezsmaváltságra alig jött be 1900 frt, úgy hogy ebben a határlék közel háromnegyedülnél. — A kedvező jelentés tudomásul vettett.

Börtön ügy.

A b-gyarmati kerületi fogházban a rablátszám volt, és pedig férfi 225, nő 15, összesen 240. — Keresmény 432 frt 77 kr, melyből a kürestár 318 frt 26 kr, a tegyezeke 134 frt 51 kr.

A börtönviszágó bizottság jelentése szerint a fogházban minbenben a legnagyobb rend és tisztaság konstaltatott.

Egészség ügy.

A decemberi egészségi — a fiórtus jelentése szerint — az egész megyében kedvező volt. Összes beteges szám csak 855, melyből a felnőttekre 455, a gyermekekre 400 esik.

A gazdasági állatok egészségi állapota. A száj és koron fűszarványosok most is megegen. Halálsziban és Patvarczon lepleme esetek fordultak elő.

Út ügy.

Hőfűzés ugyan még nem volt, de az államépítészeti hivatal által már előre gondolatok történtek hogy hőfűzés eseteire az 1890. évi l. t. ez. értelmében — az utbiztosok, utkaparók mozgósításának. — A fedanyag fuvarozását már megkezdtek.

Az ipoly-szággyarmati vasút b-gyarmati és dejtari állomásához vezető utak tervezetét elkészítvén, azokat az államépítészeti hivatal az alispánhoz terjeszt fel.

Az abelovai utszakasz már legközelebb elkészül.

Posta ügy.

A bizottság kedvezetlen véleményét terjeszt fel a keszegi posta állomás szervezése iránt; ellenben vélemény, hogy Nemtűben és Endő-Tarcsán postahálózatok szerveztessenek.

Ches vége d. u. fel egykor.

Hontvármegye új főispánja, báró Rozner Ervin emeltósága mint a szecsenyi kerület volt ország-

gyűlés képviselője jan. 11-en délelőtt tartotta meg Szecsenyben választói előtt beszámoló beszédét.

Elsőben ama nevezetesebb törvényhozási alkotásokat, melyeket a jelenlegi országgyűlés még évi tanácsok alatt létesített, azt mondja, hogy a szakértők szövege, melyet az ellenzék oly hevesen megtagadott, lényegesen beavált, szerinte ugyan az áll a szerződés törvénye és a regálmegváltásra. Megdöcöri Tiszt Kalmant, meg Wékerle pénzügyminisztert és neki tout az ellenzéknek, hogy tanácsait elrejtették vannak a realitással. Foglalkozva Majd felmentit a kezdeményezett igazságügyi reformokat, dícsérettel adozva Szilágyi Dezso miniszternek. Végül védelmébe veszi báró Fejer ar Győz honvédelmi minisztert az ellenzék támadásokkal szemben. A felhívatók közönyösnek szerint a beszélet eleink helyesléssel, kísérték a választók. Pulszky Agost szel ezután. Báró Rozner Ervintől azt mondja, hogy mindenkor híven teljesített képviselői kötelességeit és új állásában és mint igazságos kormányzó fog kötelességeit kíván eljáratni, ki nem enged meg visszadest, ki orvoslani fog minden jogos panaszt, s aki ketegyenlőn ridég szigorral fog ama jogtalan támadások ellen eljárni, melyeknek példáját a múltból az országgyűlés és a törvényhozás elveten gyakran szemlélte. Végül Bolányi Odón ajánlat képviselőjöltnék. Ezután Bolányi Odón képviselőjöltnék fejt ki szabadelvű parti programját, töretetlen ragaszkodását a szabadelvű kormányhoz s a kerület hagyományaihoz. Balás Antal a választók nevében hozzájárul Bolányi Odón jelöltségéhez köszönetet mond Rozner eddigi működésért. Végre Pulszky Agost indítványára a választók lelkesült eljenzések közt elhatározták, hogy Rozner főispáni beiktatása alkalomával küldöttségleg fogják üdvözölni, s hogy Bolányihez állhatatosan fognak ragaszkodni, hogy a szabad elvű parti programját jobbk győzelemre juttassák. E. u. 2 órákor az üdvözlés után vendéglő nagy termében 100 teríték dísz ebéd volt.

Képviselő választás. A szecsenyi választó kerületben, Szecseny városában, holnap, jan. hó 19-én lesz a képviselő választás. A központi választmány a választás elnökül dr. Pulszky Agost urat, helyettes elnökül dr. Szigárdó Pál urat, rendes jegyzőjöltnék: Teresztyánszky István urat helyettes jegyzőjöltnék Borbas György urat küldte ki.

A kerület jelöltjei: Bolányi Odón és Baranyai István urak. Baranyai István úr azonban, egy — B-gyarmati mezesített tsvirtat szerint a jelöltségtől visszadéptt s így Bolányi Odón kormányzati jelölt úr lesz a szecsenyi kerület országgyűlési képviselője. — Bolányi mellé a szecsenyi járás összes irányadó férfai sorakoztak.

Még néhány szó néhai Majer Károlyról.

Csakugyan dícséretes, és méltányos kötelességünk az, hogy jeles elhunyt férfiakról, hamár-előttekben nem méltattuk őket kellőn, legalább életük folyama után emlékezzünk meg. Történet, és történelem pedig érteleg azért, hogy az ily megemlékezésünkből hasznos tanulságok merítsünk.

Ezen jelesek közé tartozik a legközelebb elhunyt Majer Károly, és ezen közlünk eltaoítottat első ifjuságtól ismeren, s neha nálamál csak tizenöt hónappal volt ő egebb, megis kétszázötven kitém, korán felett szelenni tehetőségével fogva három évvel part feljebb nálamál, s híven emlékszem arra, hogy Szabolcs iskolatársával együtt volt első. Közelebbi viszonyba 1861-ben lettem vele: s belátva szíve melyébe, csakhamar meggyőződtem arról, hogy azok közt tartozik, kik a valódi emberek felette kis csoportjába sorozhatók. Ideálizmus, szellemi és erkölcsi folyde miatt sehogy sem tudván belé illeszkedni a mar riden anyagias világba, elképzelhető mily boldog volt, ha csak némileg rokonozni, és hasonlítottat eg-ennel jött érintkezésbe, akkor attán kifogyhatatlan kritikával és elmével bírálta, tárgyalta az emberi társaság gyarlóságait, és panaszkolta el bajait. Ekesszólása, sokszólaté, alapos bölcselkedése, és tárgyilagossága folytán a vele való társalgas felette tanulságos, és élvezetes volt; de az is igaz, hogy ezen társalgas, tárgyaknak szublimis, magvasváolta miatt már felora alatt majdnem teljesen kimerítte az ő figyelemmel kísért embert. Olvasottsága; képzettsége olyannyira sokoldalú volt, hogy közelebbi ismerő elneveztek őt elő lekszakosnak. Meg az egyszerűsége, hogy elcsúszott volna egy szög beszédre oly avatottsággal, oly választékos stílusban, hogy beszédet minden igazság nélkül lehetett volna nyújtania adni. A tudományok annyira érdekelték, hogy az órákon eukben a híres Bobernek 600 parostallér értékű oratórium atlatat is megvetté, melyet alapos átmoz után, én vettem át tőle. A természetnek különösen nagy barátja volt. Varmegyekben alig van avatottabb meteorológus mint ő volt.

Szágyon elkészült az barátunk! dícséret ennyi tököletességnek, meg sem volt teljesen boldog életé; oka ennek egyenlő eszszentizmusában, és sajátosán élet-nézetében foglalt. Valamint ő nem tudott beléilleszkedni a mustjai kor viszonyába, úgy őt sem igen értették meg. Mive lehetett volna az a tiszta, nemes szív, ritka tehetőségű fejttu, ha eltalálta volna az egyensúlyhoz illő ténust.

Az utolsó években teljes visszavonultságban inkább lelki, mint testi ügyeinek elt. Olvasott, és meg maadeg

olvassát; mint a hajdani „Dák” part-jarai elnöke, al-
landó híve maradt a „Pesti Naplónak.” Hetenként egy-
ket napot rendszeren P-Szántán töltött, vendélt, az általa
anyira szeretett helyre, és kis csokai körében.

Dáczra látogatás erős testalkotásának, szervezete, a
folytonos szellemi élet miatt elpúhult, s már esélyesebb
fokú külső káros behatási gyakori gyengülkedést váltott
ki nála.

Tudó és kiterjedt förgelobba fokozódott influen-
za alapú betegsége, december hó 25-én juthatott hozzá
a mind, mondhatni már reménytelen állapotban volt.
Az ez alkalommal mondott vigasztalás és meguntat-
tásvanná adott felelete a legmelyebb vallásos resigna-
cióról tanuszkodott. Sejteltne teljesült, mert a mit lelki
szemével maga előtt látott, az az alaphetőséghez tar-
suló végkimerülésben, minden szenvedés nélkül csak-
nyán bekövetkezett.

Tolmács, 1891. január hó 14-én

Pérczy Gábor.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Kedves Barátom!

Ismerve elfogulatlan s mindenkor nemes irányu-
rekvésedet a közügyek terén; és tudom azt, hogy az
ipar ügyek érdekében alkalmanként úgy személyi te-
kinthet, mint becses lapod által is annak szolgálatára
lehetni nemcsak készséggel vállalkozol, de az ellentétes
törekvéseknek igazságos bírja is vagy.

Azért kerek az igazság érdekében, hogy becses la-
podban alábbi közleményemnek tört engedelmi szíveskedjél.

A „Nógrádi Lapok” f. évi 2-ik számában az Ipar
ügyek rovataiban ugyanis Debrecezen Márton ur, mint a
b-gyarmati ipartestület jegyzője az ipartestület f. évjá-
nuár 4-én tartott évi rendes közgyűlés lefolyását és a
közgyűlés elé terjesztett lekölt, de a közgyűlésnek elma-
radt évi jelentést, mulasztásának pótlását elengedtet, és
saját eszmeköréből kiindulva bírálati tartalommal iparko-
dott közölni és a tárgyalósságtól eltérve, Kommerell
Gyulának megválasztását.

Reszméről nem volt szándékomban a közgyűlés alkalm-
mal elfoglalt álláspontomból megengedni a dologhoz
szólani, de legkevésbé volt szándékomban azt a nyilván-
osság elé hozni, mert teljes tudatával bírok annak, hogy
elégleg megvilágítottam a közgyűlés folyamán Debrecezen
jegyző ur mulasztását, a minthogy vétett elmettem Kommerell
Gyula elnök ur által szokásos fájulni engedett és
minden esetben kifogásolható penzparasztaért az egyet
penzeim, mitt az iparosok veres véréjével szerezve
egészen más ezélekre fizetnek be mint mire foglaltatnak.
De mert a jegyző ur jobban ért a diashimuszok szer-
kesztéséhez, mint a jegyzőkönyv tárgyalás megírásához,
mert a szabályrendeletben körül írt teendőnek meg nem
felelt, tartozó köteleseim az általa ellátottakat el
nem hallgatni. Miért is kijelentem, hogy a közgyűlés fo-
lyamán felhívtam a t. előjáróságot és közgyűlés figye-
lmet arra is, hogy megengedhető-e az, miszerint 15–30
frt utazási ezélekre, és ugyancsak Kommerell Gyula elnök-
nek átjutott „Album” költségeire utalványozott 30 frt?

Egyidejűleg sajnálattal bár, de őszintén ki kell je-
letem, hogy Debrecezen jegyző ur a költött módszer-
rel igen esélyes szolgálatot fog tenni az iparügyek és
fizetett állását nem becsüli meg. Sőt tiltakozom kell
jegyző urnak azon eseménye ellen is hogy a jegyző-
könyvek tárgyalás vezetésének köteleseim kívül a 120
frt jegyzői díjra arra lenne feljogosítva, miszerint akár
engem vagy bár mely tagját az ipartestületnek hivatalos
közleményben kiesnyelhessem.

Melég ajánlom, hogy teljesítse kötelességet, amire
vállalkozott és ne vándalkáljon magának képzelt jogokat
amivel az ipartestületben nem bírhat. Tanulói bölcselet-
tel pedig érvényesítse az iskolában ha azok meghallgat-
ására akadnak sárga fülék és ha a cenzúra átesnek.
Vagy ha Socrates iskolájából került ki, langelműjének
verseny terül ne válassza ki magának az ipartestületet
és annak belügyeit, az ott elvárt jegyzői állásánál fogva
és ne dobjon kesztyűt az iparosoknak, kiket talán olya-
noknak képzél, hogy az orrukál előbbre nézni nem tudnak.

Végül el kell tennem Manóssy Alajos urnak a Nógrá-
di I. p. k. f. évi 1-50 számában közlött azon emlék so-
raira a melyet Kommerell elnök urnak átadott albumba,
mint magas rőptü szellem zsepkeik volt szíves beírni,
illetve be pingatolni. Nem keresek káikán eszmét, de az
illetékes helyen való komoly elbíralás vegett az emlék
mondatot visszaidézem:

„A királyi legnagyobb elismerés kétségkívül szép
és joleső jelenség. Sokkal szebb lelkemelőbb és érdeke-
sebb azonban azon elismerés, melyet a polgár érdem-
it maga a polgárságtünteti ki, nem érdemkeresztel, hanem
polgártársi igaz tisztelettel, szeretettel és becsüléssel.”

Hogy Manóssy urnak — aki egy vadászaton nem
ad 100 ipar ügy és tőnykedő g. ülést — milyen a ne-
zete, ez mindig az ő dolga, de hogy nagyot mondani
akarra Ofelése legnagyobb elismerést gúnyosan meg-
vesse és emlék lapra írassa, az nem csak komolytalanság,
de hallatlan merészség. Hogy pedig azt a b-gyarmati
ipartestület magáéva tette, sajnálattal méltó.

Egyébként maradok a Kommerell kiki nyílt, de
igazságos ellenzéke:

Karlík János.

„A Nógrád megyei elnök, Kommerell Gyula, a közgyűlésen, melyen részt vett az általa van szervezett
és az általa elvártaknak.”

Hírek és különfelek

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispán
a hét folytat két ízben volt B-gyarmaton, ugyanis jan.

*) E rovataiban közlőtekért felelősséget nem vállal a szerk.

ho 12-én d. n. Szécsénybe rándult, hogy a város elöke-
lösegeit és nagy örömmel várták Jan. hó 14-én Ruzsánko
Antal ur tényleg esztét rendezett a főispán tiszteletére.
A főispán B-gyarmaton jan. 15-én d. n. 4 órákor uta-
zott el. A közgazdasági bizottsági tagok közül a jan. hó
15-iki közgazdasági bizottsági ülésen jelen voltak: Balazs
Antal, Beniczky Árpád, Laszky Gyula és Posztolszky
Iván urak.

Reményi Ede B-gyarmatra is eljött. Ezt az
örvendező hírt vettük biztos közöl, mihez hozzáfűzhet-
jük a reményt, hogy ha már rekoni látogatására eljő a
világhírű művész, nohat tudjuk, felelősségre való ideje
számba, hallatni fogja megis nyitva hangversenyben
majunk is hűgödőjatekát.

Főispáni iktatás. Mint értesülünk, br. Rozner
Ervin ur ó meltsága január hó 31-én fog hontvarme-
gyei főispán székebe beiktatást. A kinevezés kihirdetése
és az ünnepély megalapozott megalapítása ezélebből
hontvarmege legközelebbi rendkívüli közgyűlést tartott.
Az ünnepély bevonulás már jan. 30-án fog végbemenni.
Nógrádvarmege küldöttségileg veend részt az ünnepélyen.

Kinevezés. Gr. Degenfeld Lajos főispán ur ó
meltsága Főlkkel Károlyt és Kossaczky Emilt
tiszteletbeli szolgabírákká nevezte ki, s Főlkkel Károlyt a
szécsényi, Kossaczky Emilt pedig a b-gyarmati jarasi
szolgabírói hivatalba osztotta be ideiglenes szolgálatra.

Ésküvő. Abolován e napokban vette eltarhoz
Mikula Pál ronyai körjegyző Rell Mariska kisasszonyt.
Rell Pál, abolován év. lelkes kedves leányát. A tényleg
nászmenet d. n. 5 órákor vonult a felidőztelt templomba
s az ifjú pár előtt Valentiny Samu, dengelezi és lelkes
mondott gyönyörű esküvet beszélt. Az esküvő után
lakomához ültek a vendégek s kezdetet vette a tisztek
hosszu sora, melynek csak a Racz Rudi pol szerzett
bandájának talp alá való csatlakozás vetett véget.
Doman David, b-gyarmati lakos jan. hó 13-án tartta
esküvőjét Snitzer Antonia kisasszonnyal, dr. Snitzer Ar-
min komáromi farabbi kedves és szép leányával.

Eljegyzés. Gómori Sándor e napokban je-
gyezte el Petrovics Emília kisasszonyt, Petrovics
Matyas helybeli szígyártó kedves és szeretetreméltó leányát.

**A kultur bál meghiói a lefölt heten igen szép
és díszes kiállítással, beletti legyekkel, és Scitovszky
János vednök ur önégyesének meleg hangú felkérő le-
velel küldeték szet a varmege minden tájéka fele, a
hol a mulatódás dolgai iránt csak egy eszeplet is érde-
kelnek. Arról van szó, hogyan lehetne azon öszegzett
összehozni, ami meg hiányzik azon alapokhoz, melyek
a málnapataki kisdiedvőt felépíteni lehetne, és
pedig már ez évben; mert hisz 1886-tól vaduk ez a
dolog épen a hiánylat miatt. Nagy szükség van Malna-
patakan egy ilyen kisdiedvőre, nemcsak azért, hogy
az ott nagy mennyiségben lévő szegény munkás nép
gyermekie menhelyet találjanak, hanem azért is, hogy
ezen nagy népességi község megmagyarosításának alap-
köve letessék. E kettős cél vezérelte a felvidéki m. k.
együtt nógrádi főkögyelének választmányát, midőn a
mintegy 4–500 frtnyi bírálatot társadalmi uton ha-
tározta el begyújtani. A ezelt községkivil a január 24-iki
kultur bál is magában előmozdithatja, ha varmegeiek
közönsége, mint hiszik fellelkésül és eljő, vagy meg-
veszi a kultur bál jegyeit. — A kultur bálra egyébként
meg a mezevidékekről is készülődnek szépek, hiszünk
hogy az úgy anyagilag mint szellemileg is sikerülni fog.
A meghívókhoz esztől bál jegyek árát, január 15-ikéig,
a rendező bizottság penztárnakhoz megküldötték, meg
pedig családjegyek után 5–5 frtot; azv. Beke Albertné,
Raszkovics Lajos, dr. Plichta Soma, Madach Aladár,
Kaschbacher Sándor, Zubovics Fedor, Okolicsányi János,
Zeke Kálmán, ifj. Farkas Ferenc, Fay Sándor, dr. Me-
gyerly István, Spéry Tivadar, Schlossberger Rezső, öz.
Pongrácz Adámné, Luby Géza, Huszar Bela, Hoffmann
Jakab, Pfaff Gusztáv, Lehotzky György; személyjegyek
ara fejeben 2 frtot; Pongrácz György, Jelinek Alajos,
Grünbaum Henrik, Szentiványi Sándor, Draskovics Ede,
Aninger László, Kanitz Odón, graf Gyürky György, Iwag
Ormay Antal, Szováthy Lajos, Lepeckzy Bela, Benkő
József, Klejn János, id. Farkas Ferenc, Imrik Péter,
Szígyártó Samu, Feleli Ferenc, Szerényi Bela, May
Emil. A jétkönyv ezéle adományoztak: Kovács Ferenc
kir. körjegyző 5 frt, Weisz Gábor 5 frt, Szasny Antal
3 frt, Elbeczy Imre 2 frt, Boglár Mihály 1 frt és
Aninger László 1 frt.**

Vadászt Zsélyben. Mióta a jelenlegi senior gr.
Zichy Ferenc ur ó exoja bírja a divenyi idősségi ura-
dalmat, az ottani vadállományra kevés gond fordították.
A senior ur pedig mivelhogy őt nemcsak kora, de meg
inkább főtisztsegi akadályoztak abban, hogy egyik vagy
másik fiával a teli rendes vadászatra idejőjön, alispán-
ukat Scitovszky János urat kérte fel és bizta, meg hogy
az uradalmi vadászaton őt helyettesíteni szíveskedjék.
Igy tartott meg az idén is, mint már előző három éven
át f. január hó 13-iki napján Zsely és Óvár környéken a
hajtovadászat, melyben a senior ur helyettese által meg-
bevolt nagyszámú vadászársaság vett részt; az eredmény
ugyan, mivelhogy azt a vastag hólepel és a zúzmara
erősen befolyásolta, varakozson alól maradt, s így a
számjany néhány tucztal nyolc kívül 3 róka volt, mind
amellyel a tisztartó lakban felszolgált vadászati esztől
Nimród-királynék sem vált volna szegényenre. Alispán ur
poharat fűrtén a senior graf hivat és ő köyelemessége
egyeségeire, miután az neki táviratilag lón Budapestre
tudomására hozva, ő ugyancsak módon s a legmelyebbben
közönte azt meg. Eltette aztan a seniori helyettes Gal-
gözy Bela urad, felügyelő házazgat és családját, mire
viszont többen az alispán urat s a vendégek többi kitu-
nóségeit ürtittek poharukat.

Losonezi főgymnasium segély egylete javára
targyorszjátékkal egybekötött jan. 31-iki tanvagyalom,
igen szép és humanus esztél mórdivan elő, illó, hogy az
varmegeiek fia által partfogásban és támogatásban ré-
szesültesek; mert hisz varmegeiek ezen kiváló intézeté-

ben sok idevaló szegény, de tehetséges tanuló nyer kiké-
pezetést, akik a segély egylet által láttatnak el elemi
tulna és tanönyvekkel. A tárgyorszjáték sorozatjából kesz-
séggel szolgalt lapunk szerkesztője. Elismeréssel kell kie-
melünk, hogy főispánunk és alispánunk, akik nemcsak
ezen, de minden humanus dolog iránt melegen érdeklő-
nek, több ily sorozatot voltak szívesek megvenni. A sor-
jegyek ára csak 20 k.

Bányatulajdonosok a miniszterekkel. Az új
köznyelvény-törvényjavaslat tárgyalban tartott ország-
kezelő által kiküldött bizottság Szózatigh Pál főrendihazi
tag és valóságos helyi titkos tanácsos vezetés alatt jan-
nuár 8-án tiszteletig Szapary, Wekerle, Szilágyi, Bethlen
és Batthy miniszterekkel. A küldöttség tagjai voltak: Ba-
ranyay István, Chorin Ferencz dr., Chorniszky Lajos gr.,
Gyürky Abrahám gr., Heretz Zsigmond, Hinka László,
Huszar László, L. Hoffmann Jakab, Nyáry Jenő br., Rad-
vanszky Géza br., Sreter Alfred, Szilárdi Odón, Plachy Gyula
Szakál Ferencz és Szadovszky József. A miniszterek a bi-
zottságot, melynek szónoka Szózatigh Pál volt, igen szí-
velösen fogadták és megígérték, hogy az átjutott me-
morandumot behatároltan tanulmányozni fogják és a maguk
reszéről mindent el fognak követni, hogy a törvényjavaslat
megalkotásánál a földbirtokosok jogai és érdekei meg-
őve legyenek. L. V.

Pestvarmege és az aszód-b-gyarmati vasút.
Pestvarmegeiek legközelebbi tartott közgyűlése nem
bánt el meletyanosan br. Rozner Ervin, dr. Pulszky Agost
és Tolnay Lajos engedélyes urak körözeivel, melyben
Pestvarmegeiek felkérték arra, hogy az aszód-b-gyarmati
vasút költségeinek segély öszegzet szavazzon meg.
Meltánytalán volt ezen előadás, mert hisz Pestvarmege-
nek számos közönsége érdekelte a tervezett vasúthoz. Az
indokolást is igen fűresákn találjuk, a kéreényt ugyanis
azon indoklalt fogva utasították el, mivel — ugymond
— az erdekelte közönség keves törzsrésztvont jegyzeték
ala, szóval, hogy kevesebb járultak az ügyhez. Hisz ha a
közönség a maguk erejéből meggyőzőnek a vasút letési-
tét, akkor nem fordultak volna a varmegeihez. —
Mi azt hisszük, hogy Pestvarmege irányado köréit ezen
fontos ügyben meg egyszer, de jobban kellene informálni.

A népszámlálás eredménye. Nógrádvarme-
gyében a népszámlálás, mint értesülünk, a legtöbb köz-
ségben, nyílt határidőn belül, véghez ment, hogy tehát
bar csak megközelítőleg tudhassuk, mennyire erősödünk,
szaporodunk az utolsó tíz év alatt, felkerjük a közönsé-
es körjegyző urakat, szíveskedjenek a kezükben öszegzett
főbb adatokat közlés vegett lapunk szerkesztőjének
melyből rendelkezésére bocsátani. A megyei szekvatos
Balassa-gyarmatra nézve már közölhetjük, hogy itt
1890. december 31-ére 7061 lélek lett öszszelve, tehát
ismerve az 1880-iki 6635 számadat, a szaporodás itt
1026. A nemek szerint való kimutatást idő hiánya miatt
meg nem küldtek be lapunkhoz. A farsádság munkában
a városi körjegyző Ticsinsky József és a s. jegyző Hum-
mer Ferenc — mint hivatalból működőkön kívül részt-
vettek a fontos és hazafias munka végrehajtásában és
ugyan a 1-61 102-ik számg terjedő hazakban Fomesko
Nandor polg. isk. igazgató. — 103-61 188-ig Vilim
József igazgató tanár, 189 — 397-ig Wagner István tanár,
398 — 376-ig Seljan Károly városi beltanácsos, 376-tól
454-ig Druga József tanár, 455-től 529-ig Brett Mór
igazgató tanár, 530-tól 602-ig a jegyző urak, ugyanők
a költelkek, s a nyírjési és illési pusztákon is 603-61
681-ig dr. Csajka Ernő rk. segédlelkész úr, akik, —
tapasztalásból mondhatjuk, a lehető legmagyabb buzgó-
sággal iparkodtak megfelelően. Hogy azonban legjobb
igyekezetük mellett is öszszesir nélkül maradtak több
iparos segéd; eszed és gyermek, ezt ataláláson hiszik,
mert a közönség nagyobb fele a lapunkban s az ügynek
urak által szóval is tett felvilágosítások dacára maig is
szentül azon hitben él, hogy ez az öszzeírás ép úgy,
mint minden egyben az öszzeírásnak az adomeles ezélebből
történekek; ha tehát szeret teleni, eltagad és elhajtatott
egyét-egyét az öszzeírandaikból. Az adóöszzeírások themá-
jara egyébként meg visszatérünk.

Község egyesítés. A nm. Belügyminiszter meg-
engedte, hogy megyénkben lévő Szandaváralja kis köz-
ség közönségi önállósággal felbajaga Szanda kisközséggel
ennek kiegészítő része gyanánt egyesüljön.

Földbirtokos vagy nagybirtokos? A var-
mege igazoló választmányá által kiállított s a törvény-
hatóság által elfogadott 1891-dik évi szőlő viritis hisz-
tában egy némely bizottsági tag egyszerűen földbirtokos-
nak, más pedig, bár tudvalevőleg kevesebb birtokkal bir,
nagybirtokosnak van megjelölve. Mi a határt úgy adtuk,
amint az hivatalosan egybeállítva volt, de máris feltűnt,
hogy például Plachy Gyula ur, akinek 7 ezer holdon felül
van ingatlana, miért van egyszerűen földbirtokosnak, más
pedig, akinek sokkal kevesebb ingatlana van, nagybirtok-
osnak feltüntetve. — Lehet, hogy ez tévedésből becsü-
sított hiba. De ezen hibát nem is esdőljük, mivel eddig
nincs az matematiee kiszámítva, elvileg megalapítva és
distingvalva, hogy hany holdnál kezdődik a birtokosság,
földbirtokosság és nagybirtokosság? Nezetünk szerint föld-
birtokos az, kinek csak annyi ingatlana van, amennyit ő
maga, közönséges esedésséggel művelhet és kezelhet;
nagybirtokos pedig az, akinek annyi ingatlana van, melyet
egy maga, közönséges esedésséggel nem kezelhet, hanem
annak műveléséhez egy vagy több szakértő tisztet alkalm-
maznia kell. Lphet, hogy más jobb definiert tud emel,
s szívesen vennék annak közlését; de e tekintetben töb-
bekkel esedelve eszmét, ezen definiert is elég jónak
találjuk.

Halálözös. Orv. Csintalan Ignácne szül. Csányi
József, nehái Csintalan Ignác 48-as honvédtudagja neje 83
eves agkorában B-gyarmaton jan. hó 14-én elhunyt.

Ninensen a magyar családoknak olyan gardag könyv-
tára, melyben annyi szellemi szórakozást találhatna a
család minden tagja, mint a mennyit a „Köpes Csádi
Lapok” valogatott közleményei nyújtának. Ninensen a
családi életnek s a gondosra vezetett magyar vendég-

